

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 110. De traditione comitis Esici iunioris bonorum quorundam inter flumina Wisera et Vulda, quae olim dederat Carolus M. duci Ostfalorum Hessi in villa Hauukesbruni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

buit in *amplitibi* (E) et in *bennefithorpe* (F) et in *uffenleua* (f) testef sunt
scilicet eisulf uuilmer halegdag heio.

guber-
nante
Corbe-
iam Wa-
rino.

§. 109.

Tradidit leudmar in pago hessi (G) in uilla nuncupante *menni* (H)
quidquid habuit in campif et filuif testef hemmic addic aldger ouo richard
et alii sex.

§. 110.

Tradidit esic comes (I) inter flumen uuifera (K) et *uul-
da*

(E) De villa *Amplitibi* in pago Guddingo sita, nunc dicta Empelde, vide supra §. 7. De villa
not. (n) Ampli-
thi.

(F) et (f) In Registro nostro MScto saepius laudato inueniuntur *Bennefthorpe* in pago De villa
Northuringi, *Bentorpe*, in pago Huuetigo, et *Bernefthorpe* in pago Itergo-Bennef-
we. Inter haec villas *Bernefthorpe* in pago Itergowie sine vlllo dubio est Bern-
thorpe.
dorf in principatu Waldeceensi intra praefecturam Eisenberg. *Bentorpe* vero
villa pagi Huuetigo est Bentorff ad riuulum *Fischebeke*, qui influit flumen Em-
brinam, vulgo dictam *die Emmer*, olim haud procul a vicis Sandbeck et Him-
mighusen, in episcopatu Paderbornensi locus iam desolatus. *Bennefthorpe* autem
in pago Northuringi, quae hic intelligitur, in dubium vocari potest. Cum enim
intra Principatum Wolferbuttelanum haud procul ab Alera fluuiio, et in termi-
nis Brandenburgicis sit vicus *Bardorf*, sedes praefecturae, deinde eadem in regio-
ne, licet trans Aleram in principatus Halberstadenfis praefectura Weferling vi-
cus *Benstorf* reperiatur, postea *Beendorf* inter Helmstadium ac Scheningen oppi-
da, seu vt accuratius loquamur, inter Esbeck et Runstedt vicos in ducatu Brun-
fuitensis exstet, deinde *Behndorf* haud procul ab oppido Helmstadio inter Harpke
et Walbeck in ducatu Magdeburgico inueniatur, postea *Beindorf* vicus non pro-
cul ab vrbe Magdeburgo iaceat, ac denique villa quaedam fuerit *Berensdorf* dicta,
eaeque dudum desolata, citra Aleram haud procul a Wolfsburg et saltu Dröm-
ling inter Vorsfelde et Dandorf; capropter quaritur, quanam ex his ad here-
ditatem ducis Ostfalorum Hessi spectarit? Respondemus, nobis videri designa-
tam *Behndorf* inter Harpke et Walbeck. Probe autem hanc villam distinguen-
dam esse censemus, primum quidem a vico *Barnstorf*, loco Principatus Wolfer-
buttelani, vix iter dimidiae horae sito ab oppido Scheppenstedt et haud procul a
palatio regio Werla, qui in diplomatibus appellatur *Bernberdestorpe*, ac ponitur
in pago Derlingo; quamuis et negare nequeamus, intelligi posse vicum *Brenstorp*,
qui in Alberti I. Halberstadenfis episcopi libro feudali MScto circa annum 1311
reperitur, in quo et inuenitur vicus *Bennendorp*; deinde vero a *Bennedestorp*
in pago Mosidi, de qua post haec agemus fusius; et denique a *Bernsthorpe* in mon-
tibus Harzicis, quae desolata est, atque olim ad iura comitum Reinsteinsium
spectauit. Cum vero villa *Bennefthorpe* olim exstiterit in pago Northuringi, in
quo et villa *Uffenleua* erat, vt iam supra didicimus, haece confirmantur ea, quae
iam supra de domicilio ducis Ostfalorum Hessi, eiusque castro Asselburgo, adtulimus
§. 104. not. (v)

(G) De pago *Hessi* tam Franconico, quam Saxonico, iam supra exposuimus §. 33. not. (v)

(H) *Menni* villa hodie dicitur *Menne*, conspicua in dynastia Warburg inter Warborg De villa
et Peckellen, oppida episcopatus Paderbornensis. Designatur ergo sine vlllo *Menni*.
dubio pagus Hessi Saxonicus, consonante Registri Corbeiensis fide.

(I) Caue confundas hunc *Esiconem comitem* cum *Esicone filio Hiddi*, cuius iam saepissi- De comi-
me mentionem inieciimus. Hunc ex *Vita S. Liutbirgii* intelleximus decessisse te *Esico-*
e vita in monasterio Fuldensi, et quidem ante annum 824. Hic itaque *Esic* ne.
comes esse non potest, de quo hic fit mentio, quippe qui tempore abbas Cor-
beiensis Warini haec tradidit circa annum 840. Habemus autem duo autogra-
pha

Ab anno 826 vsque 853 imperante Hludouico et
 da (L) in uilla nuncupante *hauukesbruni* (M) quidquid ibi habuit et in eodem

pha diplomata imperatoris Hlotharii, quorum vnum in omnibus suis partibus illatum perstat: Alterum autem tempore belli tricenarii in manus illotas vel potius imperitas cuiusdam muliercule incidit, quæ in fine *datum* et *actum* abscedit, vt scilicet membranam dissecam ad formas operarum manuuarum (zum Muster zum Spitzen-machen) adhiberet. Qui casus cum interdum inter triftia diplomatum et codicum membranaceorum fata sit numerandus, non parum tamen de eo videtur gaudendum, quod ipse contextus diplomatis et subscriptio notarii illata perdurauit. In priori diplomate Cæsar XIII. kal. april. anno, Xp̄o propitio, imperii domni Hlotharii pii imperatoris in Italia XXIII et in Francia IIII indictione VI Aquilgrani palatio regio, *Efichoni comiti in pago Ribouariense in comitatu Bunnense in villa Castenicha mansor octo ad proprium tribuit et de iure suo in ius ac dominationem ipsius perhenmiter mansuram transfundit.* In altero vero idem imperator id confirmat, quod *Efich comes res sibi in pago Ribouariensi in comitatu Bonnenfi in villa Cbestinacha a sua munificentia adtributas ad monasterium in Saxonia situm Corbeia vocabulo delegauerat.* Hunc *Efichonem comitem* eundem fuisse atque illum, qui hoc loco reperitur, arbitramur. Hunc autem *Efichonem* cognatione fuisse coniunctum cum illo seniore *Afsg*, qui et *Adalricus* vocabatur, patet ex donis, quæ hoc loco traduntur. Iam supra ex protographo diplomate Caroli Magni didicimus, dedisse eundem cæsarem cuidam fideli suo *Afsg* locum, qui *Hauucabrunno* dicitur, inter *Wiseraa* et *Fuldaa*, eo quod, naturale solum suum, Saxoniam, relinquere, et fidem suam *Afsg* seruare maluisset. Cum igitur hic senior *Afsg* seu *Hessi* iam anno 775 se Carolo Magno cum omnibus Ostfalis, ad Obacrum (die Ocker) fluuium incolentibus submiserit, testante *Eginbarde in Annal. R. F.* p. 49. his verbis: *Rex annis (Wisera) tratiecto cum parte exercitus ad Obacrum fluuium contendit, vbi ei Hesso vnus ex primoribus Saxonum, cum omnibus Ostfali occurrens et obsides, quos rex imperauerat, dedit, et sacramentum fidelitatis iurauit;* immo, testante *Necrologio Fuldensi T. III. S. R. B. Leibn. f. 763.* idem *Efich comes* iam anno 823 vitam cum morte commutauerit: nemo tam stultus erit, vt asserat, *Efichonem comitem*, qui hoc loco quædam tradit, esse eundem ac seniore illum. Iam porro hunc iuniorem pro filio senioris illius habere vellemus, nisi *Vita S. Liubirgis* obtaret, quæ refert, seniore *Efichonem* sine mascula prole esse extinctum. Cum vero iunior *Efich* eadem donat Abbatie Corbeiensi, quæ Carolus M. in villa *Hauucabrunno* olim seniori *Efichoni*, testante eius autographo diplomate, tradiderat, sine vilo dubio iunior *Efich* ex sorore vel fororis filio nepos fuit senioris. Cuius vero filius fuerit hic iunior *Efich*, an *Unwani* et *Gisela*, an alius filia *Efichonis* senioris, de eo infra §. 216. pluribus agemus. Fit autem ex his planum, qua ratione præstantissimum illud diploma Caroli Magni in archiuum Corbeiense peruenerit. Scilicet verisimillimum est, eo tempore, quo *Efich comes* tradidit, quidquid iure hereditatis habebat in *Hauukesbruni*, eundem simul tradidisse *Warino* abbati illud egregium diploma Caroli Magni.

De fluuiio Wisera. (K) Ex hoc loco patet, flumen, quod hodie dicitur *die Werre*, olim quoque dictum fuisse *die Weser*. *Wisera* vero est melior vocula quam Latinorum *Wisurgis*. Nam *Wefer*, *Wesel*, est res lineæ longæ.

(L) Hodie appellatur *Fulda*, fluuius notissimus.

De villa Hauukesbruni.

(M) Villa *Hauukesbruni*, seu, vt a Carolo M. appellatur, *Hauucabrunno*, quia inter *Wisera* et *Fulda* flumina existit, necessum est, in Landgrauatu *Hassia* visenda sit. *Bertoldus* comes de *Cygenhagen* monasterio cisterciensis ordinis in *Hegene* bona quædam, a *Gerhardo* de *Duucndal* collata, confirmauit. Acta hæc res est in ecclesia *Haukeburne* anno 1254 VII. idus Maii, testante diplomate in *Kuchenbeckeri Analect. Hassiacis collect. II. p. 159. seqq.* Eam esse nostram *Hauukesbruni* villam, res ipsa loquitur. Illam hodie nominari *Hachborn*, et quondam habuisse cœnobium monialium præmonstratensis ordinis, ab *Harrtrado* de *Merenberc* fundatum, didicimus ex iisdem *Annal. Hass. coll. II. p. 294.* Sermonem autem hic esse de *Efichone comite*, qui infra §. 133. anno 844 donat abbatie Corbeiensi octo mansos in villa *Castenica*, existimamus eo, quod *Gberlo* in

eodem loco tradit gherlo mansum unum testef bodo folcuuer ualdric al-
 fric boso et alii XXXII.

§. III.

Tradiderunt in *uffenleua* (N) et ipsi sunt testef folcger reynman of-
 fried-

in loco *Hauukesbruni* mansum tradidit, qui *Gherlo* probabilissime est idem, qui
 §. 133. *homo* appellatur *comitis Esiconis*. Ex qua appellatione simul discimus,
 comites maiores iam tempore Carolingidarum habuisse *ministeriales* ac lito-
 nes suos.

- (N) Plures denuo heredes ducis Ostfalorum Hessi prodeunt, qui nondum consense-
 rant in tradendam monasterio Corbeiensi villam *Uffenleuam*, sitam in pago *North-*
thuringi. Inter eos primo loco ponitur *Folcger*, et quidam *Reynmannus*. De here-
Folcgero egimus nonnihil supra §. 104. not. (††); *Reynmannus* vero videtur De heredi-
 Raynmannus comes, qui inter testes obuius erat, cum Waladarius quidam bus du-
 (§. 213) in villa Bodriki in marca Sturmethi intra pagum Westfalon quaedam thur-
 largiretur. Hæc villa est Buderich, vicus præfecturæ Werl, olim in comitatu ringi-
 Arensbergenfi. An ex eo efficiatur, *comitem Reynmannum* tunc temporis fuisse bus du-
 comitem in marca Sturmethi, fatoremque Arensbergenfium comitum, id in me- lorum
 dio relinquimus. Sequuntur *Osfriedbard*, *Hugold*, *Wulfing* et *Halachold*, qui Hessi.
 vniuersi latent in obscuro, etsi *Wulfing* inter testes §. 229. conspicitur. *Thanc-*
mer, qui hos sequitur, videtur *Thancmer*, qui §. 89. inter testes reperitur, cum
 quædam donarentur in vico Meinerinhufen, loco principatus Waldeccenfis.
 Quodsi ergo *Thancmeri* inueniuntur in familia Widekindæ, vti supra §. 104. not.
 (††) vidimus; *Thancmerum* istum pro nepote Widekindi Magni habuimus. *Theod-*
wardus, qui *Thancmerum* excipit, inter testes (§. 3.) apparuit supra, vbi Buto
 comes sita in pago Huuetigo quædam tradidit. Alius porro *Thiadwert* §. 252.
 inter testes obuius est. Sed ex eo tantum elicere possumus, quantum nobis
 cognitum est de *Bernoldo*, qui §. 240 et 255. inter testes conspicitur. *Folewar-*
tus autem ex coniectura probabilissima ad stemma Brunonianum spectauit, prout
 eundem illum supra §. 104. not. (n) ad eandem familiam retulimus. *Afi*, qui
 undecimus est, appellatur §. 173. *frater Marcboldi*, quippe qui pro se donant in
 pagi Suilbergi villa Amaleshus, quæ villa Amellen est, vno milliari ab Einbeka,
 atque vno milliari a Daffila, oppidis, distans, quidquid possidere videbatur.
 Atque eam ob causam illos referre volumus inter progenitores comitum Nort-
 heimensium et Dasselienfium, de quibus egimus §. 104. not. (1). Potuerunt
 hi duo filii esse vel *Hildiboldi* vel *Wirici* vel *Meinboldi*. Et cum in eodem §.
 173. *Odbert* inter testes reperiat, qui in hoc §. 111. inter coheredes ducis
 Hessi decimus quartus est, ille etiam fortassis ad eandem familiam Dasselienfem
 est referendus. Illud sane certum est, progenitores Northeimensium comitum
 in eadem villa Amaleshus dominatos fuisse, vti l. c. demonstrauiimus. *Wibert*
 probabilissime ad stemma Widekindæ spectauit, quemadmodum etiam hunc
Wibertum nos supra §. 104. not. (††) eidem stemmati annuerauimus. *Eir-*
wardum quendam iam supra §. 104. inter heredes ducis Hessi inuenimus. Et
 fortassis ille pater, hic vero filius, fuit, *Bernberi* vero et *Haddi*, ad stemma Brun-
 onianum pertinentes, vide excitato §. 104. not. (n) vbi præterea reperiuntur
Had, *Sini*, *Bruno*, *Eilbert* atque *Ecbert*. Adhuc ergo reliqui sunt tantum *Ewur-*
dag, *Hemmic*, *Hathubert* et *Hrothwerc*. *Ewurdag* si idem est, qui *Ewardag* no-
 minatur, testis fuit, cum §. 27. quædam traderentur in pago Leri sita, ipse quæ-
 dam tradit §. 84. in pago Wikanauelde posita, inter testes vero ipse apparet,
 cum in vico Meinerinhufen intra principatus Waldeccenfis terras, teste §. 89.
 quædam traderentur. An semper vna eademque persona designetur, affirmare
 non possumus. Nec dum videmus, ad quam familiam *Hemmicum* referre pos-
 simus. Quamuis enim ille præsto fuerit, cum quædam traderentur §. 105. in
 pago Tilithi, §. 109. in pago Hessi, §. 125. in pago Mofweddi, §. 142. in pago
 Nethga, §. 155. in pago Niftharfi, et §. 256. in pago Huuetigo, nihil certi
 tamen ex eo colligi potest. Illud probabile videri possit, quia in his §§.
 quædam donantur a dominis, partim ad Widekindæ partim ad Brunonianam
 domum